

γνωσις· “Ἀναγνώσεθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παν-
τός Ἰσραὴλ, εἰς τὰ ὤτα αὐτῶν.” Δευτερον. λα. 11.
“Καὶ νῦν καταγράψατε τὰ ῥήματα τῆς ὁδοῦ ταύτης,
καὶ διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐμβαλεῖτε
αὐτὴν εἰς τὰ ὤτα αὐτῶν.” Αὐτ. 19. Ὁ Δαβὶδ μακα-
ρίζει πάντα ἄνθρωπον, ὅστις “ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ (τοῦ
Κυρίου) μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός.” Ψαλ. α. 2.
“Μακάριοι οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ.” Ψαλ.
ρή. 2. Αὐτὸς αὐτὰ τὰ μαρτύρια εἶχε διηνεκῇ λόγων
ὑπόθεσιν, αὐτὰ σπουδῇ ἀδιάλειπτον, αὐτὰ ἀκατάπαυ-
στον μελέτην, αὐτὰ λύχον εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ
φῶς εἰς τὰς τρίβους, καθὼς φαίνεται εἰς ὅλους τοὺς
ψαλμοὺς, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὸν ρή. Καὶ ὁ Προφή-
της Ἰερεμίας τὴν αὐτὴν σπουδῇ καὶ ἀνάγνωσιν πα-
ραγγέλλει· “Ἀναγνώσῃ ἐν τῷ χαρτίῳ τούτῳ εἰς τὰ ὤτα
τοῦ λαοῦ, κτλ.” Κεφ. μγ'. 6. Καὶ ὁ Βαρούχ ὑπακούει
τὴν ἐντολὴν τοῦ ἀναγνῶναι ἐν τῷ βιβλίῳ τοὺς λόγους
Κυρίου, κτλ. Αὐτ. 8. Καὶ ὁ Φίλιππος δὲν ἐμέμφθη τὸν
Αἰθίοπα εὐνοῦχον, ὅταν ἐπὶ τοῦ ἄρματος τὸν ἡὺρε κα-
θήμενον καὶ ἀναγινώσκοντα τὸν προφήτην Ἡσαΐαν.
Πράξ. ή. 28. Καὶ ὁ Παῦλος ἐπήνεσε τοὺς Ἰουδαί-
ους τῆς Βεῤῥοίας, λέγων, ὅτι ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν
Θεσσαλονίκῃ, καὶ ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προ-
θυμίας, διὰ τοῦτο μάλιστα, ὅτι κατ' ἡμέραν ἦσαν ἀνα-
κρίνοντες τὰς Γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. Πράξ.
εζ'. 11. 12.

Ἀκολούθως δὲ, κατὰ τὰ θεῖα ταῦτα τῶν Θεοπνεύ-
στων Γραφῶν Θεσμά, καὶ ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐξ
ἀρχῆς ἠνῶθεν οὐ μόνον εἰς ἅπαντας ἀπλῶς τοὺς Χρι-
στιανοὺς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἱερῶν τούτων βιβλίων ἐπέ-
τρεψεν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ ἔθος τῶν ἀκολουθιῶν εἰς τὰς
ἱεράς συνάξεις τὴν ἐκανόνισεν, ἀναγινώσκουσα ἐν τοῖς
θείοις ναοῖς αὐτὰ παρρησία εἰς ἐπήκοον πάντων· Γε-
νέσεως τὸ ἀνάγνωσμα· τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα·
Λευϊτικοῦ, Ἀριθμῶν, Δευτερονομίου, Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ,
Κριτῶν, Βασιλειῶν τὸ ἀνάγνωσμα. Ἀναγινώσκει δὲ
καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰὼβ, καὶ ἀπὸ τῶν Προφητῶν ἀπάντων,
καὶ ἀπὸ τῶν Παροιμιῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Σοφίας· καὶ
ἐξαίρουμένης τῆς βίβλου τοῦ Ἀσματος, καὶ τῆς Ἀπο-
καλύψεως, (αἱ ὁποῖαι, ὡς ἀναγωγότεραι καὶ μυστικώ-
τεροι ἀνάμεσα εἰς τῶν πιστῶν τὸ στίφος, νὰ ἀναγι-
νώσκωνται ἔσως δὲν ἐπεκράτησε)· δὲν εἶναι βιβλίον
οὔτε τῆς Παλαιᾶς οὔτε τῆς Νέας, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ἡ
Ἐκκλησία εἰς τὰς ἱεράς συνελεύσεις δὲν τρέφει τὰ τέ-
κνα της. Καὶ τοῦτο ἤδη τὸ προσσημείωσεν ὁ μέγας
πατὴρ Βασίλειος εἰς Ψαλμ. νθ'. “Διὸ καὶ ἡμετέρά
ἐστὶ τὰ θεῖα λόγια, καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίᾳ ὡς
θεόπεμπτα δῶρα κατ' ἕκαστον σύλλογον ὑπαναγινώ-
σεται, οἷόν τις τροφή ψυχῶν χορηγουμένη διὰ τοῦ
Πνεύματος.”

Ἀλλὰ καὶ οἱ θεῖοι πατέρες, Ὡριγένης, Κλήμης ὁ Ἀ-
λεξανδρεὺς, Βασίλειος, Χρυσόστομος, καὶ ἄλλοι, ὡς ἀπὸ
μῆς φωνῆς τὴν τῶν ἱερῶν βιβλίων ἀνάγνωσιν, καὶ λέ-

γοντες καὶ γράφοντες, ὡς τροφήν ἀναγκασιότατην τῆς
ψυχῆς εἰς ἅπαντας τοὺς πιστοὺς ἐπισυνιστῶσι.

[Ἐκ τῶν Συγγραμμάτων Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρου, Τόμ. Β'.
Σελ. 136-143.]

ΕΥΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΕΡΟΣΦΑΙΡΑΣ.

Ἰδοὺ μ' ὁποίας λέξεις ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρῶτος κατὰ
πᾶσαν πιθανότητα ὁ Κοραῖς τὴν εὑρεσιν τῆς Ἀεροςφαίρας,
γράφων ἐκ Μοντεπelliέρ, τῇ 10 Αὐγούστου, 1786, πρὸς τὸν
Σμύρνης Πρωτοψάλτην.

Αἱ σημεριναὶ διατριβαὶ καὶ συνομιλίας καὶ σοφῶν καὶ
ιδιωτῶν ὕλην ἔχουσι τὴν νέαν εὑρεσιν τοῦ ὀνομαζομέ-
νου Μογγολφιέρου. Ὁ εὐτυχὴς οὗτος ἄνθρωπος, ὁδη-
γούμενος πλέον ἀπὸ τὸ αὐτόματον παρ' ἀπὸ τὴν σοφίαν
του, εὗρηκεν εὗρημα ὅχι μόνον περίεργον, ἀλλ' ἴσως
καὶ μεγάλης ὠφελείας πρόξενον μετὰ τὸν καιρὸν. Μίαν
μεγάλην σφαῖραν, κατεσκευασμένην ἀπὸ ὕφασμα μετα-
ξωτὸν, ἢ καὶ ἀπὸ χαρτίον ἀπλοῦν, γεμίζει, ἢ ἀπὸ ἐν
εἶδος ἀέρος, ὀνομαζομένου φλογιστοῦ (τοῦ ὁποίου τὴν
φύσιν διὰ νὰ σ' ἐξηγήσω, ἔπρεπε νὰ ἔχω μιᾶς ἐβδομά-
δος εὐκαιρίαν, καὶ εἰκοσιτέσσαρα τετράδια χαρτίου)
ἢ καὶ ἐξαριοῖ μόνον τὸν περιεχόμενον εἰς τὴν σφαῖραν
ἀέρα διὰ τοῦ πυρός. Εὐθὺς ὅταν ἐξαραιωθῇ ὁ περιε-
χόμενος εἰς τὴν σφαῖραν ἀήρ, ἡ σφαῖρα γίνεταί πλέον
ἀκατάσχετος, καὶ ἀφίνουσα τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐν τῇ γῇ,
ἵπταται πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ διατρίβει εἰς τὰ μετέω-
ρα, μέχρις οὗ, γεμισθεῖσα πάλιν ἀπὸ τὸν ἀτμοσφαιρι-
κὸν κοινὸν ἀέρα, τὸν ὁποῖον πνέομεν, καταβαίνει εἰς
τὴν γῆν. Ὁ ῥηθεὶς Μογγολφιέρ, παραγενόμενος
εἰς Παρισίους τὸ παρελθὸν θέρος, ἐκοινωνήσεν αὐτὴν
του τὴν εὑρεσιν εἰς τὴν ἐκείσε Ἀκαδημίαν.

Οἱ φυσικοὶ τῶν Παρισίων ἔκαμαν διάφορα πειράμα-
τα μετὰ διαφόρους σφαίρας, αἱ ὁποῖαι ὅλαι εὐτυχῶς ἀνέ-
βησαν εἰς τοσοῦτον ὕψος, ὥστε νὰ γένωσιν ἀόρατοι εἰς
τοὺς ὀφθαλμοὺς τριακοσίων χιλιάδων θεατῶν. Δὲν
ἠρκέσθησαν εἰς αὐτὸ, ἀλλ' ἐτόλμησαν καὶ νὰ ἀναβῶ-
σιν ὁμοῦ μετὰ τὴν σφαῖραν δύο περίφημοι φυσικοὶ, ὁ Κά-
ρολος, καὶ ὁ Ροβέρτος, οἱ ὁποῖοι ὅχι μόνον ἀνέβησαν
εἰς ὕψος ἑννέα χιλιάδων ποδῶν, ὥστε νὰ μὴ διακρίνωσι
πλέον τὰ ἐν τῇ γῇ, μήτε πόλεις, μήτε πολίχνια (ἡ γῆ
ἐφαίνετο εἰς αὐτοὺς, ὡς λέγουσιν, ἕνας ὄγκος ἀληθῶς
“ἀόρατος καὶ ἀκατασχεύαστος”) ἀλλ' ἐμακρύνθησαν
ἀπὸ τοὺς Παρισίους ἑννέα λεύγας Γαλλικὰς εἰς δύο σχε-
δὸν ὥρων διάστημα—ταχύτης, μετὰ τὴν ὁποίαν οὐδ'
αὐτὴ τῶν ὀρνέθων ἡ πτήσις δύναται νὰ συγκριθῇ. Ἡ
ἀπροσδόκητος αὕτη εὑρεσις κατεγράφη εἰς τοὺς κώδη-
κας τῆς Ἀκαδημίας, εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς βασιλείας,
καὶ ἐδόθη εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Ἐτιμήθη παρὰ
τοῦ μονάρχου ὁ εὐρετὴς μετὰ δωρημάτων, καὶ μετὰ τὸν τίτλον
τῆς εὐγενείας. Δὲν ἔμεινεν ἄλλο παρὰ νὰ εὐρεθῇ καὶ
ὁ τρόπος νὰ πηδαλιουχῇται ἡ σφαῖρα, καὶ νὰ κατευ-
θύνεται ὅπου θέλει ὁ ἀναβάτης, καθὼς εἰς τὴν θάλασ-
σαν τὰ πλοῖα. Καὶ τότε θέλουν πλεῖν οἱ ἄνθρωποι
ἐν ἀέρι, καθὼς καὶ ἐπὶ θαλάσσης. Τὴν δευτέραν

ταύτην εὑρεσιν πολλοὶ τὴν θέλουσιν ἀδύνατον· ἄλλοι τὴν νομίζουσι δυνατὴν, ὡς καὶ τὴν πρώτην. Ὡς τόσον, ἡ Ἀκαδημία τοῦ Λουγδοῦνου ἐκήρυξε βραβεῖον γρόσια τετρακόσια δι' ἐκεῖνον, ὅστις ἤθελεν εὑρεῖ τὸν τρόπον νὰ πηδαλιουχῇ αὐτὰ τὰ νεοφανῆ ἐναέρια πλοῖα.

Ὁ κύριος Κάρολος ἀναφέρει, ὅτι, εἰς αὐτὸ τὸ ὑπερβολικὸν ὕψος εὐρισκόμενος, ἡσθάνθη τοσοῦτον ψύχος, ὥστε νὰ πῆσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς του ὁ κάλαμος, τὸν ὁποῖον ἐκράτει, διὰ νὰ σημειώῃ τὰς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις. Ἐδωκεν ἀφορμὴν ἡ εὑρεσις αὕτη εἰς πολλὰ γελοιώδη συμβεβηκότα· διότι εἰς πολλὰ χωρία, ὅπου κατέβαινον αἱ σφαῖραι, βλέποντες οἱ κάτοικοι (ἄνθρωποι ἄγριοι καὶ μηδεμίαν εἰδῆσιν ἔχοντες κατ' ἀρχὰς τοῦ τοιοῦτου) τοιοῦτους ὑπερμεγέθεις ὄγκους καταβαίνοντας κατὰ τῆς κεφαλῆς των, καὶ διευθυνομένους ὑπ' ἀνθρώπων, ἔντρομοι καὶ καταπεπληγμένοι, ἐφευγον σταυροκοπούμενοι, ὡς ὑπὸ δαιμόνων ἐλαυνόμενοι. Καὶ τοῦτο σὲ λέγω διὰ νὰ μὴν ἐκπλαγῇς, ἂν μὲ ἴδῃς κάμμιαν ἡμέραν καταβαίνοντα ἐπὶ σφαίρας εἰς τὸ δῶμά σου. Πολλοὶ πρίγκιπες ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους ἠθέλησαν νὰ ἀναβῶσιν, ἀλλὰ δὲν τοὺς ἀφῆκεν ὁ βασιλεὺς διὰ τὸν ἐνδεχόμενον κίνδυνον. Αἱ ὠφέλειαι τὰς ὁποίας προσδοκῶσιν ἐξ αὐτῆς τῆς εὐρέσεως, εἰ μὲν εὐρεθῇ ὁ τρόπος τῆς πηδαλιουχίας, εἶναι, νὰ κάμνωσι πολλὰς ὁδοιπορίας, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἀεροπορίας εἰς βραχύτατον καιροῦ διάστημα, τὸ ὁποῖον συμβάλλει πολὺ νὰ συντέμῃ τὸν χρόνον τῶν ὅσα γίνονται διὰ ταχυδρόμων. Ἀλλὰ, καὶ ἂν αὐτὸς ὁ τρόπος δὲν εὐρεθῇ, αὐτὸ θέλει χρησιμεύσει πάντοτε (καθὼς φαντάζονται, εὐλόγως ἢ ἀλόγως δὲν ἐξεύρω) εἰς νυκτερινὰ σημεῖα ἀπὸ στρατοπέδου εἰς στρατόπεδον ἐν καιρῷ πολέμου, εἰς πολιορκίας τευχῶν, καὶ λοιπά· ἐν δὲ καιρῷ εἰρήνης, εἰς τῶν φυσικῶν τὰς μετεωρολογικὰς παρατηρήσεις.

Τὸ ἐπόμενον ἄρθρον εἶναι ἀπὸ τὸν κάλαμον τοῦ αὐτοῦ Χίου ἐμπόρου, ὅστις πρὸ μικροῦ ἐπεμψεν εἰς τὴν Ἀποθήκην τὴν περιγραφὴν τῆς Ἀφγανιστάν. Ἐγράφη δὲ εἰς τὸ Ῥέστι, πόλιν ἐπὶ τῆς Κασπίας Θάλασσης.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΚΑΣΠΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

Ἡ δυσάρεστος ἐντύπωσις τοῦ περιηγουμένου τὴν Περσίαν--Αἱ οἰκοδομαὶ χωρίων τε καὶ πόλεων--Ἡθικὴ σύγχυσις τῶν κοινωνικῶν τάξεων--Οἱ χωρικοὶ τῆς Περσίας--Μετοικεσίαι εἰς τὰ Ῥωσσικὰ γῶματα--Ἡ πόλις Ἀρδεμπέλιον--Μεταφορὰ εἰς τὴν Πετρούπολιν τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς Ἀραβικῶν χειρογράφων.

Ἡ ΔΥΣΑΡΕΣΤΟΣ ἐντύπωσις, τὴν ὁποίαν λαμβάνει ὁ περιηγούμενος τὴν Περσίαν, προέρχεται ὅχι μόνον ἀπὸ τὴν μὲ τὰ Κιρβάνια συνοδοιπορίαν του, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν πρόσσφιν ἀλλεπαλλήλων λόφων, ξηρῶν πεδιάδων, συνεχῶν βουνῶν ὅλως ἀδένδρων καὶ στερημένων πάσης βλαστήσεως, καὶ, τέλος, ἀπὸ μονοτονίαν τῆς φύσεως ἀηδεστάτην καταθλίβουσιν τὴν ψυχὴν. Διαβαίνων τὰς μὲ νιτρῶδεις ἐξαινθήσεις ἐσκεπασμένας ἐρήμους,

ἀναμέσον τῶν ὁποίων ρύαξ τις στενὸς καὶ μεμονωμένος περιφέρει ἐλικοειδῶς τὰ τεθολωμένα καὶ ἀλμυρὰ ὕδατά του, ζητεῖ μὲ διακαῇ πόσον ῥανίδα τινα ποτίμου νεροῦ, ἢ σκιερὸν τινα τόπον ὥστε ν' ἀποφύγῃ δι' ὀλίγην ὥραν τὰς φλογεράς τοῦ ἡλίου ἀκτίνας· ἀλλ' αἱ Ἀυάσεις πολ- λάκις σπανίζουσιν ἐδῶ, καθὼς καὶ εἰς τὰς ἐρήμους αὐ- τὰς τῆς Ἀφρικῆς καὶ Ἀραβίας. Τὰ δὲ περικύκλω ὄρη, φύσεως τιτανώδους ὄντα, καὶ ἐμπλεα ἀπὸ θείου καὶ ἀρσενικόν, καθιστάνουσι σπανιωτάτας τὰς πηγὰς γλυκεῶς ὕδατος· μάλιστα δὲ εἰς τὸ ἐνδότερον καὶ ἀνα- τολικὸν μέρος τῆς Περσίας, ὅπου αἱ ἐρημοί, κατὰ πολὺ περισσότερον ἐκτεταμέναι καὶ ἀμμώδεις, εἶναι κεκα- λυμμένα καὶ ἀπὸ στρώματα πυκνὰ νίτρου. Ἡ μορφή τῶν πόλεων καὶ χωρίων δὲν προξενεῖ ὀλιγωτέραν ἐκπλη- ξιν καὶ κατήφειαν εἰς τὸν περιηγητὴν. Εἰς μάτην ζητεῖ ν' ἀνακαλύψῃ μακρόθεν τὸ μέρος ὅπου μέλλει νὰ καταλύσῃ. Αἱ οἰκίαι κατεσκευασμέναι ἀπὸ λάσπη καὶ πλίνθους ὑπολευκοφαίους, μὴ ἔχουσαι ποτε πάτωμα, ἀλλὰ μόνον τὸ ἔδαφος καὶ δώματα ὁμαλὰ καὶ χαμηλὰ, δὲν ἐξέχουσι τῆς γῆς παρὰ ὅταν φθάσῃ τις πλησιέστα- τα. Αἱ τῶν πόλεων οἰκοδομαὶ δὲν διαφέρουσι κατὰ τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς ἀπὸ τὰς χωρικὰς οἰκίας· αὗται παρουσιάζουσιν ὅψιν Ὀλιβεράν, μονότονον, καὶ ἐξωτερικὴν κοινωνικὴν ἀδριότητα, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀντι- σταθμίζονται ποσῶς εἴτε ἀπὸ τὴν ζωρότητα τῆς κι- νήσεως τῶν ἀνθρώπων, εἴτε ἀπὸ τὴν καθαρότητα τῶν ἀγνίων, ὡς ἐπιτοπλεῖστον στενὴν καὶ πεπληρωμένων μὲ λάσπη, βόρβρον, καὶ θνησιμαῖα. Ἐν τῶν χα- ρακτηριστικωτέρων σημείων τῶν ἡθῶν τοῦ λαοῦ εἶναι, νομίζω, καὶ ὁ τρόπος τοῦ οἰκοδομεῖν. Τὸ ἐξωτερικὸν εὐ- τελές καὶ πενιχρότατον σχῆμα τῆς Περσικῆς οἰκίας· τὰ περικύκλω αὐτῆς ἀργιλλώδη τείχη· ἡ κατωφέρεια τῆς εἰσόδου διὰ θύρας στενῆς καὶ ἀκαλλωπίστου· ἡ παντελής ἔλλειψις παραθύρων ἐπὶ τῶν ῥυμῶν, καὶ ἡ μυστικότης, ἡ κύκλω αὐτῆς κυριεύουσα, ἐμφανίζουσιν ἱκανῶς τὴν φύσιν τῶν ἐθίμων καὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ βίου, τὴν στυγνὴν καὶ ἀδυσώπητον δεσποτείαν τοῦ οἰκοκυ- ρίου, καὶ τὴν ὑπόκλισιν τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του διαι- τωμένων. Ἀποδεικνύουσι δὲ προσέτι καὶ τὴν γενικὴν ταπεινότητα καὶ δουλοπρέπειαν, ἥτις ἀναγκάζει τὸν Ἀσιανὸν εἰς τὸ νὰ προσποιῆται διηνεκῶς, καὶ νὰ κρύ- πτῃ ἀπὸ τὰ ὄμματα τῶν μεγάλων καὶ τῆς κυβερνήσεως τὴν κτηματικὴν καὶ χρηματικὴν του κατάστασιν, αἰ- τινες ἐμποροῦν νὰ καταμηνυθῶσιν ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπίδειξιν ἑαυτοῦ καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ οἴκου του.

Καθὼς αἱ μεγαλοπόλεις δὲν διαφέρουσι τῶν χωμο- πόλεων καὶ χωρίων κατὰ τὴν κρίσιν τῶν οἰκῶν, οὕτω καὶ τὰ ἡθῆ καὶ ἔθιμα καὶ οἱ τρόποι καὶ τὸ ὕψος καὶ αἱ προλήψεις ἐπίσης εἶναι κοινὰ εἰς τὸν ἄγροικον χω- ρικὸν καὶ εἰς τὸν ἐξευγενισμένον πολίτην. Μία τῶν ἀξιολογωτέρων παρατηρήσεων, τὴν ὁποίαν ἐμπορεῖ καθεὶς νὰ κάμῃ εἰς τὴν Περσίαν, εἶναι καὶ ἡ τῶν ἡθῶν ἰσότης, ἡ ἡθικὴ σύγχυσις τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Ὁ πλού- σιος καὶ ὑψηλὴν θέσιν κατέχων Πέρσης διακρίνεται